

κρατών μελών αλλά και σε περίπτωση μη έκδοσης απόφασης. Αυτό το θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα των πολιτών ανταποκρίνεται στις βασικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.

3.7. Άρθρα 7 έως 21

Η ΟΚΕ απέφυγε συνειδητά να αποφανθεί σχετικά με τις ειδικές τροποποιήσεις των τομεακών οδηγιών. Κατά τη γνώμη της έχει πρωταρχική σημασία να λάβει θέση, με όσο το δυνατόν ισορροπημένο τρόπο, σχετικά με τις βασικές τροποποιήσεις

που προτείνει η Επιτροπή και κρίνει για το λόγο αυτό ότι η εξέταση των αδιαμφισβήτητων προσαρμογών είναι περιττή.

4. Τελικές παρατηρήσεις

Η ΟΚΕ υποστηρίζει, γενικώς, την πρόταση της Επιτροπής επειδή συμβάλλει στην νομική απλοποίηση και σε μεγαλύτερη διαφάνεια.

Τα μέτρα που προτείνονται για την απλοποίηση των εργασιών θα βελτιώσουν τη σχέση κόστους-οφέλους, θα επιταχύνουν τις διαδικασίες και θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στην Ευρώπη.

Βρυξέλλες, 27 Μαΐου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: “Το μέλλον της αγοράς των αλιευτικών προϊόντων στην ΕΕ: υπευθυνότητα, συνεργασία ανταγωνιστικότητα”»

(98/C 235/12)

Στις 22 Δεκεμβρίου 1997, και σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω ανακοίνωση.

Το τμήμα γεωργίας και αλιείας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, κατάρτισε τη γνωμοδότησή του στις 12 Μαΐου 1998, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. E. Chagas.

Κατά την 355η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 28ης Μαΐου 1998), η ΟΚΕ υιοθέτησε με 103 ψήφους υπέρ και 6 αποχές την εξής γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης της Επιτροπής είναι να αποτελέσει τη βάση για τη διεξαγωγή μιας συζήτησης σχετικά με τις τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν στην Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ), με σκοπό την προσαρμογή του εν λόγω μηχανισμού της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής στις εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στην αγορά αλιευτικών προϊόντων.

1.2. Η Επιτροπή θα προβεί, μεταγενέστερα, στην υποβολή προτάσεων με στόχο τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της ΚΟΑ.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ εκφράζει ικανοποίηση για την παρουσίαση της παρούσας ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με το μέλλον της αγοράς αλιευτικών προϊόντων και για το γεγονός ότι η

Επιτροπή επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να υποβάλει το σχετικό έγγραφο προς συζήτηση με τα άλλα θεσμικά όργανα και να διαβουλευθεί ευρέως με τις κυριότερες οργανώσεις του αλιευτικού κλάδου (πλοιοκτήτες, εργαζόμενοι, βιομηχανία, καταναλωτές).

2.2. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι η ΚΟΑ δημιουργήθηκε με τη θέσπιση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2142/70⁽¹⁾, ο οποίος αναφέρει τις βασικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία του εν λόγω μηχανισμού της ΚΑΠ. Ο εν λόγω μηχανισμός υπέστη κατά την πάροδο του χρόνου διάφορες προσαρμογές που επέβαλε η πραγματικότητα. Τελευταία προσαρμογή ήταν αυτή που επήλθε με τη θέσπιση του βασικού κανονισμού που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1993⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 236 της 27.10.1970, σ. 5.

⁽²⁾ ΕΕ L 388 της 31.12.1992, σ. 1.

2.3. Η ΚΟΑ εκτός από το γεγονός ότι παρουσιάζει σημαντικές ομοιότητες με την ΚΓΠ, υιοθέτησε επίσης και ορισμένους από τους στόχους της, όπως η σταθεροποίηση των αγορών, η διασφάλιση του εφοδιασμού και η εφαρμογή λογικών τιμών. Η λειτουργία της ΚΟΑ διέπεται επίσης από τις ίδιες αρχές, όπως εκείνες της ενιαίας αγοράς, της χρηματοοικονομικής αλληλεγγύης και της κοινοτικής προτίμησης.

2.4. Όσον αφορά την ΚΟΑ, αντίθετα από την ΚΓΠ, αποφασίστηκε, κατόπιν πολιτικής επιλογής, η παγιοποίηση των τελωνειακών δασμών για τα αλιευτικά προϊόντα, βάσει των διαπραγματεύσεων του γύρου Dillon της ΓΣΔΕ που πραγματοποιήθηκε κατά τη δεκαετία του '60, με τις γνωστές συνέπειες και την αδυναμία της Επιτροπής να ενισχύσει τη δασμολογική προστασία. Επίσης στο πλαίσιο των μεταγενέστερων γύρων πραγματοποιήθηκαν και άλλες παραχωρήσεις.

2.5. Η παγιοποίηση του κοινού τελωνειακού δασμολογίου στους κόλπους της ΓΣΔΕ είχε ως αποτέλεσμα να βασισθεί η λειτουργία της ΚΟΑ αλιευτικών προϊόντων αποκλειστικά στις δυνάμεις της αγοράς και να καταστεί αδύνατη, εκτός της περίπτωσης των μέτρων διαφύλαξης που προβλέπονται από τους κανόνες της ΓΣΔΕ, η υιοθέτηση περιοριστικών μέτρων ως προς τις εισαγωγές από τρίτες χώρες ή η χορήγηση ενισχύσεων στην παραγωγή. Βεβαίως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν εφαρμόζεται πλήρως η αρχή της κοινοτικής προτίμησης ή η βάσει κριτηρίων επιβολή τελωνειακών δασμών για τα αλιευτικά προϊόντα, κατά τέτοιο τρόπο ώστε κάθε φορά που μειώνεται ο βαθμός προστασίας της κοινοτικής παραγωγής να υφίστανται αντισταθμιστικά οφέλη εκ μέρους των τρίτων χωρών που αποκομίζουν ουσιαστικά οφέλη στον αλιευτικό τομέα.

2.6. Η ΚΟΑ δεν μπορεί μόνη να επιλύσει το σύνολο των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο τομέας.

2.7. Υπενθυμίζεται ότι οι κυριότερες ανισοροπίες που υφίστανται στον αλιευτικό τομέα οφείλονται κατά κύριο λόγο στην υφιστάμενη υπερβολική παραγωγική ικανότητα σε σχέση με τους διαθέσιμους πόρους και τη σπανιότητα που χαρακτηρίζει τους εν λόγω πόρους σε σχέση με τις ανάγκες εφοδιασμού, τα υπερβολικά χρέη, στο υψηλό κόστος εκμετάλλευσης, στη χαμηλή παραγωγικότητα και, ως ένα βαθμό, στην μη κατάλληλη προσαρμογή του κυκλώματος εμπορίας. Στους εν λόγω αρνητικούς ενδογενείς διαρθρωτικούς παράγοντες πρέπει να προστεθούν και άλλοι εξωγενείς παράγοντες ανισοροπίας όπως η παγκοσμιοποίηση των αγορών, η μείωση των δασμολογικών εμποδίων και/ή η εξάλειψη των εμποδίων που παρεμβάλλονται στις εμπορικές συναλλαγές, ο ανταγωνισμός άλλων προϊόντων, και ο περιορισμός του κόστους διακίνησης που διευκολύνει την μεταφορά των προϊόντων των κύριων ανταγωνιστών της Ευρώπης στις ευρωπαϊκές αγορές.

2.8. Προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχιση των αλιευτικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο απαιτείται η διασφάλιση της βιωσιμότητας του τομέα, που θα βασίζεται στην ορθολογική εκμετάλλευση των πόρων της θαλάσσης μέσω της υιοθέτησης ολοκληρωμένων μέτρων για το σύνολο των επιμέρους συστατικών της ΚΑΠ.

2.9. Το τμήμα θεωρεί ότι η Επιτροπή θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ο συντονισμός και η

συνοχή των προτεινόμενων σήμερα μέτρων στο πλαίσιο της ΚΟΑ με τα ήδη υφιστάμενα ή ληφθησόμενα μέτρα που αφορούν άλλους τομείς της ΚΑΠ και ιδιαίτερα των πολιτικών που αφορούν τις διαρθρώσεις, τους πόρους και τον έλεγχο.

2.10. Το τμήμα υπενθυμίζει ακόμη ότι, βάσει της συνολικής προσέγγισης που προαναφέρθηκε, οι αναγκαίες προσαρμογές της ΚΟΑ αλιευτικών προϊόντων πρέπει να συνοδεύονται από κοινωνικοοικονομικά μέτρα που θα διευκολύνουν της υιοθέτησή τους από τον κλάδο. Σχετικά, είναι σημαντικό όπως οι οργανώσεις των παραγωγών είναι παρόντες και ενεργοποιούνται σε όλες τις ενδιαφερόμενες χώρες.

2.11. Κύριος στόχος της ΚΟΑ αλιευτικών προϊόντων πρέπει να είναι η ρύθμιση του ανταγωνισμού της αγοράς αλιευτικών προϊόντων, ώστε να αποφευχθεί, βάσει των διεθνών παραχωρήσεων της ΕΕ, ο αθέμιτος ανταγωνισμός εκ μέρους τρίτων χωρών.

2.12. Τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη είναι αναγκαίο να χρησιμοποιήσουν όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα τους μηχανισμούς που έχουν στη διάθεσή τους προκειμένου να αποφευχθεί το φαινόμενο της ελεύθερης εμπορίας στον κοινοτικό χώρο αλιευμάτων, η αλίευση των οποίων έχει γίνει κατά παράβαση των υφιστάμενων κανόνων, και κατά συνέπεια η άσκηση αθέμιτου ανταγωνισμού στους ευρωπαίους αλιείς. Η κατάσταση που επικρατεί στον εν λόγω τομέα δεν είναι καθόλου ικανοποιητική, γεγονός που έχουν διαπιστώσει περισσότερες από μία φορές τόσο ο αλιευτικός κλάδος όσο και η ΟΚΕ της ΕΕ. Ο έλεγχος της εφαρμογής των ισχυόντων κανόνων παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις και ευθύνεται, εν μέρει για τις αναταραχές του τομέα.

2.12.1. Όσον αφορά τις εισαγωγές είναι αναγκαία η επίδειξη μεγαλύτερης αυστηρότητας κατά τον έλεγχο της εφαρμογής των ισχυουσών διατάξεων κυρίως όσον αφορά τον υγειονομικό έλεγχο, την επισήμανση και το ελάχιστο μέγεθος των αλιευμένων ιχθύων (πρόωρη αλίευση).

2.13. Όπως συμβαίνει και με άλλα προϊόντα για τα οποία ισχύουν παρόμοιες συνθήκες η προσαρμογή της προσφοράς στη ζήτηση αποτελεί στοιχείο αποφασιστικής σημασίας για τον προσδιορισμό των εισοδημάτων των παραγωγών. Μέσω αυτής οι παραγωγοί μπορούν να αντιμετωπίσουν αναπόφευκτες συνέπειες, ενώ οι μηχανισμοί παρέμβασης της ΚΟΑ θα πρέπει να διαδραματίσουν ρυθμιστικό ρόλο. Επιβάλλεται επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η αλιευτική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.

2.14. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι η κατά κεφαλήν κατανάλωση ιχθύων στην ΕΕ παρουσιάζει μία συνεχή αλλά περιορισμένη έκτασης αύξηση κατά τα τελευταία έτη της δεκαετίας του 1990, ενώ υφίσταται μία έντονη διαφοροποίηση ως προς τις μορφές κατανάλωσης και τις καταναλωτικές συνήθειες ιδιαίτερα όσον αφορά την κατανάλωση κωπών προϊόντων.

2.15. Υφίσταται η δυνατότητα μεταβολής των συνθηκών διατροφής των ευρωπαίων πολιτών με στόχο την αύξηση της κατανάλωσης αλιευτικών προϊόντων, γεγονός το οποίο θα συμβάλει στην υιοθέτηση ενός περισσότερο υγιεινού τρόπου

διατροφής, και για το λόγο αυτό δεν θα πρέπει να παραβλέπεται σε καμία περίπτωση, βάσει της μεταρρύθμισης της ΚΟΑ, ο βασικός στόχος της προβολής των αλιευτικών προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών (ΟΠ) πρέπει να προσφεύγουν συχνότερα στα υφιστάμενα κοινοτικά μέτρα υποστήριξης των εκστρατειών προώθησης της κατανάλωσης αλιευτικών προϊόντων και ενημέρωσης σχετικά με την κατανάλωση νέων ειδών.

2.15.1. Η τιμή των προϊόντων μπορεί επίσης να διαδραματίσει ρόλο καθοριστικής σημασίας για την ουσιαστική επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου.

2.16. Επίσης είναι αναγκαίο να συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας της αγοράς τόσο οι οργανώσεις παραγωγών όσο και οιαδήποτε εμπορική δραστηριότητα προβολής της παραγωγής και να περιληφθεί σε αυτές τις δραστηριότητες η ενημέρωση των καταναλωτών ως στοιχείο στρατηγικής σημασίας.

2.16.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη ότι η αξιοποίηση της παραγωγής και η ενίσχυση της διαφάνειας στον τομέα των εμπορικών σχέσεων εξαρτάται από την υιοθέτηση μέτρων σχετικά με την εμπορική ονομασία των ειδών, την προέλευσή τους, τον τρόπο παραγωγής τους και τον βαθμό νωπότητάς τους.

2.16.2. Η ΟΚΕ ελπίζει ότι οι προτάσεις για την κάθετη ολοκλήρωση του κλάδου θα υποβληθούν το συντομότερο δυνατόν.

2.17. Η ΟΚΕ εκφράζει την πλήρη υποστήριξη του προς την αρχή της υπευθυνότητας τόσο του αλιευτικού όσο και του εμπορικού τομέα.

2.17.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η αξιοποίηση των ορθών πρακτικών τόσο στον τομέα των αλιευτικών δραστηριοτήτων όσο και στους τομείς της ιχθυοκαλλιέργειας και της τυποποίησης μπορεί να συμβάλει όχι μόνο στη συνολική αξιοποίηση των υφιστάμενων δυνατοτήτων αλλά και στην προώθηση της κοινωνικής παραγωγής για την αντιμετώπιση του ανταγωνισμού των τρίτων χωρών.

2.18. Η ενίσχυση του βαθμού συγκέντρωσης της προσφοράς μέσω της ενθάρρυνσης των εκφορτώσεων σε λιμένες που διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα για την πραγματοποίηση των ελέγχων μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αποφυγής πρακτικών που δεν τηρούν την υφιστάμενη νομοθεσία.

2.19. Η ΟΚΕ εκφράζει ορισμένες επιφυλάξεις ως προς τη διατύπωση του σημείου III Α. 4 β) που αφορά την χρησιμοποίηση αλιευτικών μεθόδων που τηρούν τους κανόνες «προστασίας του περιβάλλοντος». Το τμήμα θεωρεί ότι η εν λόγω έννοια θα πρέπει να αποσαφηνισθεί περαιτέρω διότι η μη ορθή ερμηνεία της είναι δυνατόν να συμβάλει στη χρησιμοποίηση πρακτικών που οδηγούν στη στρέβλωση των όρων ανταγωνισμού.

2.20. Προκειμένου να αντιμετωπισθεί με επιτυχία ο διαχώρος αξιανόμενος ανταγωνισμός που ασκούν οι παραγωγοί τρίτων χωρών αλλά και η ίδια η παραγωγή του τομέα της ιχθυοκαλλιέργειας (τομέας που βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη, ακόμη και στην περίπτωση προϊόντων υψηλής ποιότητας), ιδιαίτερα όσον αφορά την εμπορία νωπών προϊόντων, ο αλιευτικός κλάδος θα πρέπει να στραφεί προς την ανάπτυξη μίας σοβαρής πολιτικής ποιότητας που θα έχει ως κύριο στόχο την πλήρη ικανοποίηση των καταναλωτών.

2.21. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την ανάγκη υποστήριξης των δράσεων που αποσκοπούν στον καλύτερο εφοδιασμό της μεταποιητικής βιομηχανίας εκ μέρους των παραγωγών της κοινότητας, τόσο όσον αφορά τις συνθήκες όσο και την ποιότητα, λαμβανομένης υπόψη της συμπληρωματικότητας που χαρακτηρίζει τους δύο τομείς. Η καλύτερη λύση για την επίτευξη του εν λόγω στόχου είναι η σύναψη συμβάσεων εφοδιασμού.

2.21.1. Κατά τον τρόπο αυτό θα αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού λόγω των δασμολογικών παραχωρήσεων προς τρίτες χώρες σχετικά με την πρόσβαση των προϊόντων των εν λόγω χωρών στην κοινοτική αγορά και των πλεονεκτημάτων που διαθέτουν οι χώρες αυτές λόγω τόσο του χαμηλού κόστους των παραγόντων παραγωγής όσο και της πρώτης ύλης.

2.22. Λαμβανομένης υπόψη της σπανιότητας των πόρων η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη ότι ο κλάδος χρειάζεται να εξετάσει διεξοδικά το ενδεχόμενο της κατάργησης των κινήτρων απόσυρσης/καταστροφής ώστε να ενθαρρυνθούν οι παραγωγοί, όπως παραδείγματός χάρη συμβαίνει και με ορισμένες γεωργικές παραγωγές, να προσφεύγουν συστηματικότερα στην απόσυρση — μεταφορά. Η συνεπής υποστήριξη της καινοτομίας με στόχο τη δημιουργία νέων προϊόντων ή περισσότερο εξελιγμένων μορφών μεταποίησης θα πρέπει να ενθαρρυνθεί.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Στο κεφάλαιο III Α αριθ. 3 σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγούνται για την ιδιωτική αποθεματοποίηση, εφιστάται η προσοχή στο γεγονός ότι σε ορισμένα κράτη μέλη ιδιοκτήτες των αποθεμάτων δεν είναι πάντα οι οργανώσεις παραγωγών. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να αποσαφηνισθεί σε ποιόν προορίζεται η ενίσχυση για την αποθεματοποίηση.

3.2. Όσον αφορά το εμπορικό καθεστώς που ισχύει για τις τρίτες χώρες και την υιοθέτηση ορθών πρακτικών τόσο κατά την άσκηση αλιευτικής δραστηριότητας όσο και στον τομέα της εμπορίας, κρίνεται σκόπιμο, στην περίπτωση αλιευτικών προϊόντων η αλίευση των οποίων πραγματοποιήθηκε σε διεθνή ύδατα, να αναφέρονται επίσης και τα αλιευτικά σκάφη τρίτων χωρών που χρησιμοποιούν σημαίες ευκαιρίας.

Βρυξέλλες, 28 Μαΐου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS